

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Tomáše Herce v právní věci žalobkyně: **Řehák & Řehák, v.o.s.**, se sídlem Chorinova 23, Česká Třebová, zast. Mgr. Petrem Krátkým, advokátem se sídlem K Blahobytu 2500, Pardubice, proti žalovanému: **Policejní prezidium České republiky**, se sídlem Strojnická 27, Praha 7, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 10. 2023, č. j. 15 A 48/2022-66,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 10. 2023, č. j. 15 A 48/2022-66, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Předmětem věci je otázka, zda zápis do registru zbraní (resp. výmaz údaje z takového registru) je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., a zda je správním orgánem příslušným k takovému zápisu Policejní prezidium České republiky, nebo krajské ředitelství policie příslušné podle místa pobytu či sídla žadatele („příslušný útvar policie“).

[2] Žalobkyně je podnikatelkou v oboru zbraní a střeliva a držitelkou zbrojní licence vydané pro skupiny A, B, C, D, a E ve smyslu § 31 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu („zákon o zbraních“). V rámci své podnikatelské činnosti je proto mimo jiné oprávněna k výrobě či k úpravám střelných zbraní. Během roku 2020 provedla úpravu 14 zbraní typu „Malorážka opakovací, výrobce NORINCO, vzor JW 15A, ráže .22lr“, náležejících do kategorie zbraní C. Po provedení úprav ohlásila Krajskému ředitelství policie Pardubického kraje, Odboru služby pro zbraně a bezpečnostní materiál, změnu ráže mající za následek změnu kategorie těchto zbraní a předložila je tomuto orgánu k prohlídce. Z ohlášení

vyplývá, že po úpravě se mělo jednat o zbraně typu „Flobertka R & R, JW125A, ráže 6 mm ME Flobert court“, resp. „Flobertka R & R, JW115A, ráže 6 mm ME Flobert court“, náležející do kategorie zbraní D. Sděleními z 31. 3. 2021 a z 25. 6. 2021 informovalo krajské ředitelství policie žalobkyni o tom, že dané zbraně považuje i po úpravě za zbraně kategorie C, neboť nesplňují podmínku maximální energie střely na ústí hlavně do 7,5 J.

[3] Dne 13. 12. 2021 podala žalobkyně žádost adresovanou žalovanému, jíž se domáhala vymazání dotčených zbraní (jakožto zbraní kategorie D) z centrálního registru zbraní („CRZ“). K této žádosti žalobkyně přiložila mj. rozhodnutí Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva („ČÚZZS“) z 20. 10. 2020, o zařazení dotčených zbraní do kategorie zbraní D, jakož i nález ČÚZZS z 1. 12. 2021 prokazující měření rychlosti střely a stanovení střední kinetické energie střel u předložených vzorků zbraní. Žalovaný tuto žádost 22. 12. 2021 postoupil krajskému ředitelství policie, a to z důvodu, že jej považoval za příslušné k vyřízení žádosti ve smyslu § 10 odst. 2 ve spojení s § 39 odst. 1 písm. q) zákona o zbraních.

[4] Dne 6. 1. 2022 podala žalobkyně u Ministerstva vnitra podnět k ochraně před nečinností. Ta měla spočívat v tom, že žalovaný žádosti žalobkyně z 13. 12. 2021 nevyhověl, dotčené zbraně z CRZ nevymazal a ve věci zůstal nečinný. Vyrozměním z 7. 2. 2022 informovalo Ministerstvo vnitra žalobkyni, že žalovaný není ve věci nečinný, neboť žádost žalobkyně správně postoupil krajskému ředitelství policie jakožto příslušnému útvaru policie příslušnému k jejímu vyřízení dle § 39 odst. 1 písm. q) zákona o zbraních.

[5] Žalobou na ochranu proti nečinnosti podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala toho, aby byla žalovanému uložena povinnost vymazat z CRZ dotčené zbraně.

[6] Městský soud v rozsudku napadeném kasační stížností nejprve dospěl k závěru, že o žádosti o výmaz zbraně z CRZ je vydáváno rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. Výmaz z registru má významný dopad do práv a povinností držitele této zbraně, neboť až od okamžiku takového výmazu může její držitel s takovou zbraní nakládat jako se zbraní kategorie D. Výmazem se proto zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva a povinnosti. Následně se městský soud zabýval pasivní žalobní legitimací žalovaného. Uvedl, že vede-li žalovaný CRZ, může rovněž provést výmaz zbraně ze systému, je-li v něm vedena nesprávně, jak ostatně v rámci své správní praxe již v minulosti učinil. Ačkoliv změnu kategorizace zbraně posuzuje v první řadě příslušný útvar policie (a jehož posouzení bude typicky jedním z podkladů k vydání rozhodnutí), není vyloučeno, že žadatel o výmaz zbraně z registru předloží další důkazy, svědčící o závěru odlišném od takového posouzení. Je pak na žalovaném, aby rozhodl, zda předložené důkazy tvrzení žadatele prokazují či nikoliv. Žalovaný proto nepostupoval správně, postoupil-li žádost krajskému ředitelství policie, aniž by o žádosti sám rozhodnul. Z tohoto důvodu zůstal v řízení o žádosti nečinný.

[7] Městský soud uložil žalovanému povinnost vydat ve lhůtě 30 dnů od právní moci napadeného rozsudku rozhodnutí v řízení o žádosti žalobkyně z 13. 12. 2021 o výmaz označených zbraní z CRZ. Zároveň žalovaného zavázal, aby v dalším řízení žádost žalobkyně věcně posoudil; aby zhodnotil, zda dotčené zbraně skutečně spadají do kategorie D, a je tak dán důvod pro jejich výmaz z CRZ; a aby vyšel především z hodnocení těchto zbraní krajským ředitelstvím policie, jakož i dalších důkazů předložených žalobkyní.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření k ní

pokračování

[8] Žalovaný („stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[9] Stěžovatel předně upozorňuje na „Stanovisko k postupu při úpravách zbraní podléhajících registraci na zbraně kategorie D“ z 15. 2. 2019 vypracované Odborem bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra a adresované Policejnímu prezidiu České republiky, dle kterého fyzickou prohlídku zbraní a listin předložených držitelem zbrojní licence provádí příslušný útvar policie. Žalobkyně v projednávané věci postupovala v souladu s věcnou a místní příslušností příslušného útvaru policie a dotčené zbraně předložila krajskému ředitelství policie.

[10] Ze stanoviska Ministerstva vnitra dále plyne, že při zjištění nedostatečných úprav provedených držitelem zbrojní licence nelze provést změnu kategorie předložené zbraně v CRZ. Posouzení kategorie zbraně je pak nutné při uvádění na trh – v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555 ze dne 24. března 2021 o kontrole nabývání a držení zbraní – vztáhnout na každou jednotlivou zbraň, nikoliv na typ dané zbraně, a to i v případě, je-li zbraň vyráběna sériově. Skutečnost, že předmětné zbraně byly po provedení úpravy předloženy ke kusovému ověření ČÚZZS a opatřeny zkušební značkou, nedokládá, že tímto úřadem byla posuzována kategorie zbraní.

[11] Stěžovatel je přesvědčen, že postup krajského ředitelství policie i stěžovatele je nutné posuzovat s ohledem na znění zákona o zbraních účinném od 30. 1. 2021, tj. ve znění novely č. 13/2021 Sb. Touto novelou byl do zákona o zbraních vložen § 73c definující číselník zbraní jakožto součást CRZ. V souladu s § 73c odst. 3 zákona o zbraních, ve znění od 30. 1. 2021, provádí změnu zařazení zbraně do položky číselníku na základě žádosti příslušný útvar policie (tj. místně příslušné krajské ředitelství policie). Závěr městského soudu ohledně povinnosti stěžovatele jakožto správce CRZ posuzovat žádosti o výmaz zbraní z tohoto registru je s tímto ustanovením v rozporu. Takový závěr rovněž nekoresponduje s principem vyřizování věci bez zbytečných průtahů, neboť je to příslušný útvar policie (a nikoliv stěžovatel), který disponuje relevantními informacemi o úpravách zbraní.

[12] Ustanovení § 73c odst. 4 zákona o zbraních, ve znění od 30. 1. 2021, dle kterého má pravomoc zařadit zbraň do položky číselníků zbraní jak příslušný útvar policie, tak stěžovatel, je dále nutné vykládat ve spojení s § 39 odst. 1 písm. q) zákona o zbraních, upravující ohlašovací povinnost držitele zbrojní licence vůči příslušnému útvaru policie. Na ohlašovací povinnost pak logicky navazuje i obecné oprávnění *jakéhokoliv příslušníka policie* vyzvat k předložení zbraně, střeliva nebo munice, dokladu nebo jiného oprávnění k držení nebo nošení zbraně nebo střeliva nebo muničního průkazu dle § 75c písm. a) zákona o zbraních, ve znění od 30. 1. 2021.

[13] Stěžovatel nespatřuje v zákoně o zbraních oporu pro postup, jenž by na jedné straně umožňoval držiteli zbrojní licence obracet se dle svého uvážení s žádostí přímo na stěžovatele, zatímco ohlašování změn by bylo činěno obligatorně vůči příslušnému útvaru policie. V projednávané věci navíc na základě dostupných podkladů nebylo prokázáno, že by dotčené zbraně neměly být v CRZ vedeny, resp. že v něm byly vedeny nesprávně. Prohlídkou bylo naopak zjištěno, že jsou sporné zbraně nadále zbraněmi původní kategorie C, a nikoliv zbraněmi kategorie D.

[14] Jde-li o namítanou správní praxi, stěžovatel připouští, že v minulosti na základě jiné žádosti žalobkyně skutečně výmaz záznamu v CRZ provedl. Jednalo se nicméně o situaci, v níž bylo z podkladů ČÚZZS zřejmé, že posuzované zbraně byly zbraněmi kategorie D. Došlo tak toliko k uvedení stavu CRZ do souladu se skutečností. V každém případě však nelze hovořit o správní praxi či standardním postupu.

[15] Skutečnost, že stěžovatel disponuje technickou možností provést výmaz z CRZ, není relevantní. Jazykovým výkladem § 73c odst. 4 zákona o zbraních, ve znění od 30. 1. 2021, lze dospět k závěru, že zatímco zákonodárce svěřil stěžovateli pravomoc provést zařazení zbraně do položky číselníku, pravomoc provádět změnu zařazení zbraně ponechal příslušnému útvaru policie.

[16] Stěžovatel analogicky odkazuje na úpravu registru silničních vozidel, jehož správcem je Ministerstvo dopravy, avšak zápis změny vlastníka silničního vozidel provádí obecní úřad obce s rozšířenou působností. Přiznané postavení správce informačního systému tak v sobě bez dalšího nezahrnuje pravomoc provádět v něm změny, aniž by pro takový úkon existovalo výslovné zákonné zmocnění. Touto optikou lze dojít k závěru o tom, že zákon o zbraních neposkytuje stěžovateli právní základ k provádění změn zařazení zbraní do položky číselníku zbraní, jakož i výmazu zbraní z centrálního registru.

[17] Městský soud dále pochybil, považoval-li žádost žalobkyně o výmaz z CRZ za žádost ve smyslu správního řádu. K provedení změny zařazení dochází na návrh, tedy na základě jiného úkonu, který však není žádostí. Stěžovatel proto nemá povinnost vést správní řízení a následně vydat rozhodnutí o takové žádosti.

[18] Stěžovatel konečně namítá, že věci nebyl nečinný. V projednávané věci existovala na jeho straně pochybnost, zda je na základě zákona příslušný ke konkrétnímu výkonu veřejné správy. V souladu se svým právním názorem podání žalobkyně postoupil správnímu orgánu, o jehož příslušnosti byl přesvědčený. Správnost tohoto postupu pak dovedlo i Ministerstvo vnitra, na nějž se žalobkyně obrátila s podnětem na ochranu proti nečinnosti. Postoupení pro nepříslušnost dle § 12 správního řádu nicméně nelze fakticky subsumovat pod pojem „nečinnost“.

[19] Stěžovatel závěrem navrhl napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[20] Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti žalobkyně upozornila na to, že stěžovatel se odchýlil od svého dosud konzistentního postupu vůči žalobkyni v právně totožných věcech. Například mezi lety 2016 a 2018 provedla žalobkyně konverzi zbraní kategorií B a C na zbraně kategorie D celkem u 1950 kusů zbraní. Vždy to byl právě stěžovatel, kdo na podnět žalobkyně výmaz těchto zbraní z centrálního registru provedl. V tomto ohledu žalobkyně dále odkázala na obsah správního spisu, z něhož má plynout, že stěžovatel svou věcnou příslušnost k výmazu z CRZ v minulosti nikdy nepopíral.

[21] Žalobkyně nerozporuje, že předložila dotčené zbraně ke kontrole krajskému ředitelství policie na základě obsahu stanoviska Ministerstva vnitra. To však v žádném případě neznamená, že by tím akceptovala věcnou a místní příslušnost krajského ředitelství policie k provedení výmazu z CRZ.

pokračování

[22] Dle názoru žalobkyně je pro rozhodnutí o výmazu dotčených zbraní nutné aplikovat znění zákona o zbraních účinného do 29. 1. 2021, a to na základě čl. II novely č. 13/2021 Sb. V tomto ohledu pak odkazuje na další dva případy vymazání zbraní z CRZ stěžovatelem, jež byly ke kontrole příslušnému útvaru policie předloženy před datem nabytí účinnosti novely č. 13/2021 Sb., a jejichž kategorii tento útvar posoudil v souladu se zněním zákona o zbraních účinném do 29. 1. 2021. Činí-li stěžovatel nedůvodné rozdíly ve svém postupu v obdobných věcech, porušuje tím zásadu vyjádřenou v § 2 odst. 4 správního řádu.

[23] Stěžovatelem namítanou analogii s registrem silničních vozidel nepovažuje za případnou. K námitce, že stěžovatel nebyl ve věci nečinný, žalobkyně opětovně odkazuje na ustálenou správní praxi stěžovatele, ve které pokračoval i po účinnosti novely zákona o zbraních č. 13/2021 Sb. Konečně navrhl, aby NSS kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[24] Kasační stížnost je důvodná.

[25] Nejvyšší správní soud konstatuje, že právní otázka, jež je v tomto řízení sporná, již byla vyřešena, a to rozsudkem šestého senátu NSS z 17. 1. 2024, č. j. 6 As 262/2022-44. Devátý senát – stejně jako druhý senát v rozsudku z 31. 1. 2024, č. j. 2 As 249/2022-31 – zároveň neshledal důvod se od právního názoru šestého senátu v nyní projednávané věci odchýlit.

[26] Vzhledem k tomu, že výše citovaný rozsudek byl vydán ve skutkově prakticky totožné věci mezi stěžovatelem a žalobkyní, nemá NSS pochyb o tom, že oběma stranám je dobře znám. Níže proto toliko zopakuje zásadní závěry v něm uvedené; ve zbytku pak odkazuje na jeho podrobné odůvodnění.

[27] NSS v rozsudku č. j. 6 As 262/2022-44 dospěl k závěru, že výmaz z CRZ nesplňuje formální podmínky kladené na rozhodnutí dle § 65 s. ř. s.; zákon o zbraních zápis či výmaz z CRZ naopak považuje za faktický úkon, přičemž s ním nespojuje žádnou proceduru, jejímž výsledkem by bylo vydání rozhodnutí o tom, zda bude údaj do registru zapsán či nikoliv (bod 51 citovaného rozsudku).

[28] Žalobkyni přesto svědčí právo, aby informace o jí držení či vlastněných zbraních byly za předepsaných podmínek evidovány předepsaným způsobem (bod 54 rozsudku č. j. 6 As 262/2022-44). Soudní ochrany je nicméně nutno se domáhat cestou žaloby proti nezákonnému zásahu; o možnosti změny žalobního typu v dalším řízení městský soud žalobkyni musí v souladu s ustálenou judikaturou poučit (bod 55 citovaného rozsudku).

[29] S ohledem na nesprávně zvolený žalobní typ se kasační soud nemůže zabývat otázkou pasivní žalobní legitimace žalovaného; argumentace stěžovatele týkající se jeho nepřislušnosti k výmazu z CRZ je proto v tuto chvíli bez relevance. Bude-li po případné změně žalobního typu vedeno další řízení, na městském soudu bude, aby ve spolupráci s účastníky řízení vyjasnil, čeho se žalobkyně skutečně domáhá, což může být pro správné určení žalovaného správního orgánu relevantní. Posoudí-li městský soud (na základě tvrzení žalobkyně s přihlédnutím k dalším informacím, které má k dispozici) otázku, komu je přičitatelné jednání, jež má být podle žalobce nezákonným zásahem, odlišně od žalobkyně, upozorní žalobkyni na svůj závěr a vyzve ji, aby případně reagovala úpravou označení žalovaného (bod 56 rozsudku č. j. 6 As 262/2022-44). V návaznosti na další procesní vývoj ve věci se bude

případně zabývat otázkou, zda žalovaný skutečně jednal nezákonně, nevymazal-li z CRZ žalobkyní požadované údaje (bod 57 citovaného rozsudku).

IV. Závěr a náklady řízení

[30] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost shledal důvodnou, napadený rozsudek městského soudu proto dle § 110 odst. 1 s. ř. s. věty první zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. O věci rozhodl Nejvyšší správní soud bez jednání postupem dle § 109 odst. 2 věty první s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje soud zpravidla bez jednání.

[31] V dalším řízení je městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[32] Městský soud v novém rozhodnutí rovněž rozhodne o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. února 2024

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu